

РЕШЕНИЕ

№ 87

гр. Стара Загора, 05.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА в публично заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Димитър М. Х.в

при участието на секретаря Даниела М. Калчева
като разгледа докладваното от Димитър М. Х.в Търговско дело №
20255500900165 по описа за 2025 година

Предявен е иск с правно основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във вр. с чл. 22 от ЗПК.

В исковата молба се твърди, че на 19.02.2025 г. между Е. Р. И. и „Т.“ ЕАД е сключен Договор за потребителски кредит № 7053694708 (наричан по-долу „Договора“) с общ размер на кредита 26 599.40 лв., като главницата е в размер на 20 000 лв., общият размер на застрахователната премия е 6 599,40 лв., размерът на Застраховка BANK ПАКЕТ 3 КРЕДИТ + СМЕТКА е 6 000 лв., а размерът на Застраховка BANK ПАКЕТ 3 СМЕТКА е 599.40 лв. с уговорката сумите да бъдат погасени на 60 вноски. В чл. 10 от Договора посоченият размер на общата сума, дължима от потребителя, е 44 554.67 лв. при размер на кредита от 20 000 лв., т.е. над 2 пъти повече от реално посочената сума. Сума, която - считаме, е в разрез с добрите нрави, което само по себе си представлява основание за недействителност по чл. 26, ал. 1 от ЗЗД

Ищецът, чрез процесуалния си представител прави следната правна обосновка:

Излага съображения, че в новелата на чл. 7, ал. 3 от ГПК се предвижда изрично задължение на съда да следи служебно за нищожността по чл. 146, ал. 1 от ЗЗП, произтичаща от неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Следователно щом настоящият договор за кредит е сключен при

действието на Закона за потребителския кредит, то нормите му следва да бъдат съобразени в настоящото производство служебно от съда.

Счита, че липсата на индивидуално договаряне на параметрите в договора за потребителски кредит, както и неконкретизирано формиран ГПР, съответно посочен ГЛП над 20 %, както и клаузата за еднократна оценка на риска към договора за потребителски кредит, противоречат на добрите нрави, правят въпросните договорни клаузи неравноправни и на основание чл. 146, ал. 1 от ЗЗП същите са нищожни.

В чл. 10 от Договора е посочен процент на ГПР 24.82 %, т.е. формално е изпълнено изискването на чл. 11, ал. 1, т.10 от ЗПК, като този размер не надвишава максималния по чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Този ГПР обаче не отразява действителния такъв, тъй като не включва част от разходите за кредита, а именно - такса за оценка на риска застраховка, която се включва в общите разходи по кредита по смисъла на § 1, т.1 от ДР на ЗПК. По този начин ответникът заобикаля нормата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК.

Съгласно чл. 22 от ЗПК във вр. с чл. 11, ал. 1, т.10 ЗПК договорът за потребителски кредит е недействителен, ако в същия не е посочен годишен процент на разходите и общата сума, дължима от потребителя. Според чл. 19, ал. 1 от ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви/ други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в това число и тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Предвид изложеното е необходимо в ГПР да бъдат описани всички разходи, които трябва да заплати длъжникът (в настоящия случай Ищецът), а не същият да бъде поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи. В конкретния случай е посочено, че ГПР е 24.82 %, но от съдържанието на Договора не може да се направи извод за това кои точно разходи се заплащат и по какъв начин е формиран ГПР. Нещо повече, предвид предпоставките, при които възниква задължението на потребителя да заплати еднократна такса за оценка на риска, застраховка, то същото е с характер на сигурен разход и следва да бъде включено изначално при формирането на ГПР. В случая, от една страна, в тежест на потребителя се възлага заплащането на допълнително възнаграждение за ползвания финансов

ресурс, а от друга страна, ако това обстоятелство му бе известно (чрез изначалното му включване в разходите по кредита), то той би могъл да направи информиран избор дали да сключи договора. Всичко това поставя него в подчертано неравностойно положение спрямо кредитора, тъй като на практика той няма информация колко точно (като сума в лева) е оскъпяването му по кредита. Бланкетното посочване единствено на крайния размер на ГПР на практика обуславя невъзможност да се проверят индивидуалните компоненти, от които се формира и дали те са в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК. Целта на цитираната разпоредба е на потребителя да се предостави пълна, точна и максимално ясна информация за разходите, които следва да направи във връзка с кредита, за да може да направи информиран и икономически обоснован избор дали да го сключи. От посоченото следва, че за да е спазена и разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т.10 от ЗПК, то е необходимо в Договора да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения кредит представлява ГПР, но и изрично, и изчерпателно да бъдат посочени всички разходи, които длъжникът ще направи и които са отчетени при формиране на ГПР.

В момента на сключването на договора за потребителски кредит в него следва да е уговорен годишният процент на разходите (ГПР) по кредита - арг. чл. 11, т.10 от ЗПК, включващ общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в това число и тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит-арг. чл. 19, ал. 1 от ЗПК. Следователно годишният процент на разходите изразява задълженията на потребителя в процентно отношение към размера на отпуснатия кредит, като в него се включва и уговорено заплащане на възнаградителна лихва за възмездно ползване на заетата сума от кредитополучателя, какъвто посочва, че е настоящият случай. Презумира се, че всички разходи, свързани с отпускането и използването на финансовия ресурс, предмет на договора за потребителски кредит, представляват граждански плод (възнаградителна лихва). При формиране на годишния процент на разходите се включват не само тези, установени към момента на сключване на договора за потребителски кредит, но и всички бъдещи разходи по кредита за потребителя - арг. чл. 19, ал. 1 от ЗПК. В ал. 3 на същия е посочено, че при изчисляване на годишния процент на

разходите по кредита не се включват разходите: които потребителят заплаща при неизпълнение на задълженията си по договора за потребителски кредит; различни от покупната цена на стоката или услугата, които потребителят дължи при покупка на стока или предоставяне на услуга, независимо дали плащането се извършва в брой или чрез кредит; за поддържане на сметка във връзка с договора за потребителски кредит, разходите за използване на платежен инструмент, позволяващ извършването на плащания, свързани с усвояването или погасяването на кредита, както и други разходи, свързани с извършването на плащанията, ако откриването на сметката не е задължително и разходите, свързани със сметката, са посочени ясно и отделно в договора за кредит или в друг договор, сключен с потребителя.

Излага съображения, че Законът за потребителския кредит е приет в изпълнение на задължението на Република България за транспониране на разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити, в която е установен принципът за информираност на потребителя, на който следва да бъде осигурена възможност да познава своите права и задължения по договора за кредит, който следва да съдържа цялата необходима информация по ясен и кратък начин. В съображение 19 от Директивата е установено, че за да се даде възможност на потребителите да взимат своите решения при пълно знание за фактите, те следва да получават адекватна информация относно условията и стойността на кредита и относно техните задължения, преди да бъде сключен договорът за кредит, която те могат да вземат със себе си и да обмислят. В съображение 32 от Директивата е посочено, че с цел осигуряване на пълна прозрачност, на потребителя следва да се предостави информация относно лихвения процент както на преддоговорния етап, така и когато се сключва договорът за кредит. По време на договорното правоотношение потребителят следва допълнително да бъде информиран за изменения в променливия лихвен процент и за причинените от тях изменения в плащанията. В чл. 10, б. "е" от посочената директива е установено, че в договора следва да се съдържа информация относно лихвения процент, условията за прилагането на лихвения процент и показателя или базовия лихвен процент, приложим за първоначалния лихвен процент, ако има такъв, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент, както и ако при различни обстоятелства се

прилагат различните лихвени проценти, горепосочената информация за всички приложими лихвени проценти. Тази разпоредба е транспонирана и съответства на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т.9 от ЗПК, като съобразно с разпоредбата на чл. 23 от Директивата, съгласно която държавите членки следва да установят система от санкции за нарушаване на разпоредбите на настоящата директива и да гарантират тяхното привеждане в изпълнение, в чл. 22 от ЗПК е установено, че нарушение на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т.9 ЗПК представлява основание за недействителност на договора за кредит.

На второ място, твърди, че е нарушена императивната норма на чл. 33, ал. 1 от ЗПК, регламентираща, че при забава на потребителя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата. Недопустимо е под формата на "застраховки" кредиторът да начислява други, дължими от потребителя суми, различни от лихвата. Съгласно чл. 21, ал. 1 от ЗПК всяка клауза в договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна, поради което и клаузите за застраховки следва да се приемат за такива.

Също така разпоредбата на чл. 10 от ЗПК гласи, че договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. Ищецът счита, че в настоящия случай не е спазено изискването за размер на шрифта, като в тази връзка се позовава на съдебна практика.

Посочва, че съгласно чл. 5, ал. 1 от ЗПК преди потребителят да е обвързан от предложение или от договор за предоставяне на потребителски кредит, кредиторът или кредитният посредник предоставя своевременно на потребителя съобразно изразените от него предпочитания и въз основа на предлаганите от кредитора условия на договора необходимата информация за сравняване на различните предложения и за вземане на информирано решение за сключване на договор за потребителски кредит; която информация съгласно ал. 2 се предоставя във формата на стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити. В конкретния случай заемодателят не е предоставил нито предложение за сключване на договора, нито пък е попълнен от кредитоискателя единен европейски

формуляр към предложението и договора, което е в противоречие на цитираната разпоредба, като в тази връзка се позовава на съдебна практика.

Твърди, че от тук следва и изводът, че Договорът е недействителен на основание чл. 22 във вр. с чл. 10, ал. 1, предл. последно от ЗПК, както и поради противоречието с чл. 5.

С оглед гореизложеното моли съда да постанови решение, с което да обяви Договор за потребителски кредит № 7053694708 от 1S.02.2025 г., сключен между Е. Р. И. с ЕГН ***** и „Т.“ ЕАД с ЕИК ** за нищожен поради противоречие на същия с императивните норми на Закона за потребителския кредит и на Закона за задълженията и договорите.

Претендира присъждане на сторените съдебни разноски.

Постъпил е **отговор на исковата молба**, с който ответникът оспорва изцяло по основание и размер предявения иск.

Счита, че предявените искове са допустими, но следва да бъдат отхвърлени като изцяло неоснователни по причини, изложени по-долу.

По отношение на основателността на иска с правно основание чл. 11, ал. 1, т.9, ЗПК вр. чл. 22 ЗПК взема следното становище:

Не приема за основателни и твърденията, изложени в исковата молба, че в процесния договор е в разрез с разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК вр. чл. 22 ЗПК.

Счита, че изложените твърдения не кореспондират с разпоредбите на договора за кредит и по-специално на чл. 9, където са посочени размерът на приложимия лихвен процент и условията за прилагането му.

Счита, че се явява неоснователно възражението, че липсва яснота относно годишния лихвен процент, съобразно чл. 11 ал. 1 т. 9 от ЗПК, доколкото в тази насока законът е ясен - видно от § 1 т.4 от ДР на ЗПК лихвения процент се прилага на годишна основа към сумата на усвоения кредит. Тоест липсва каквато и да е неяснота как точно се прилага този лихвен процент. Като тук следва да се посочи, че горната правна норма не изисква размера на възнаградителната лихва да се посочва като сума в лева, а същата следва да се посочва в проценти /по аргумент от §1 т.4, т.5, т.5а и т.6 от ДР на ЗПК/, както е сторено. Аналогично е решението дадено в чл.3 б. “и“ от Директива 2008/48/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета относно

договорите за потребителски кредити - „лихвен процент“ означава лихвеният процент, изразен или като фиксиран, или като променлив процент, който се прилага на годишна основа към сумата на усвоения кредит. Тоест в закона има ясно изразен начин на прилагане на лихвения процент - на годишна основа към сумата на усвоения кредит. Касае се до императивна правна норма и същата се прилага към договора за кредит независимо дали същата е отразена в договора или не /чл.9 от ЗЗД/. Обръща внимание, че в процесния договор лихвеният процент е фиксиран, което е видно и от представения на кредитополучателя преди подписването на договора Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация.

Нещо повече, видно от погасителния план, в най-долната част на колона „Лихва“ е описана общата сума, която кредитополучателят ще заплати като лихва.

Предвид горното, счита че процесният договор отговаря на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК.

По отношение на твърденията в исковата молба, че на ищецът преди подписване на договора не му е предоставен Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация, ответникът счита за неоснователни твърденията на ищеца, че преди подписване на договора не му е предоставен Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация. В подкрепа на предходното, към настоящия отговор прилага досието на процесния договор за потребителски кредит, където е видно, че такъв документ е наличен и е представен на кредитополучателя-ищец.

По отношение на твърденията, че процесният договор съдържа таксата за оценка на риска, която е неравноправна счита, че тези твърдения от страна на ищеца са изцяло бланкови и неотнормирани към Договор за потребителски кредит с № 7053694708 от 19.02.2025 г., тъй като последният не съдържа подобна клауза.

По отношение на основателността на иска с правно основание чл. 11, ал.1, т. 10 ЗПК, счита за неоснователни доводите на ищцовата страна, че процесният договор не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, като посочва, че това негово твърдение се основава на следното:

Член 11, ал.1, т. 10 от ЗНК изисква точно посочване в договора на ГПР и общата дължима от потребителя сума към момента на сключване на договора,

като бъдат взети предвид и допусканията, което изискване е спазено и написано в Договора: ГПР - 24.82 % и обща дължима сума 44 554.67 лева. Допускания: ГПР е изчислен при отчитане на следните допускания: 1/ за начална дата за изчисляване на ГПР се смята датата на подписване на Договора; 2/ Договорът ще остане в сила за целия първоначално уговорен срок, като страните изпълняват точно задълженията си по него; 3/ приема се че годината има 360 дни, 12 месеца всеки, от които е с 30 дни, независимо дали годината е високосна; 4/ приема се че лихвения процент и другите разходи по кредита (такси и комисиони, ако има такива) са неизменни спрямо техния първоначален размер. С оглед предходното, всички законови изисквания по т. 10 са изпълнени. Останалите възражения срещу начина на изчисляване на ГПР, съобразно изискването на ЗПК по определения в приложение №1 начин, също счита за неоснователни, а и недоказани, защото тежестта за доказване на тази евентуална грешка в изчислението тежи върху страната, която го твърди, а доказателства в тази насока не са искани и представени.

Ответникът посочва, че не става ясно по какъв начин ищецът стига до извода, че размера на ГПР по кредитата е неправилно посочен. Формулата за изчисление на годишният процент на разходите е величина, чийто алгоритъм е императивно заложен в ЗПК и приемането на методика, налагаща изчисляване на разходите по кредита по начин, различен от законовия, е недопустимо.

Излага съображения, че договорът за потребителски кредит представлява двустранна сделка с възмезден характер, тъй като към момента на сключването му в него следва да е уговорен годишният процент на разходите по кредита (арг. чл. 11, т. 10 ЗПК), включващ общите разходи по кредита, настоящи и бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, вкл. за посредничество) изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит (арг. чл. 19 ал. 1 ЗПК). Следователно ГПР изразява задълженията на потребителя в процентно отношение към размера на отпуснатия кредит, като в него се включва и уговореното заплащане на възнаградителната лихва за възмездно ползване на заетата сума от кредитополучателя. Презюмира се, че всички разходи с отпускането и използването на финансовия ресурс представляват граждански плод (възнаградителна лихва). В чл. 19 ал. 3 ЗПК, са посочени изключенията т.е. разходите, които не са включени в ГПР.

Изначално отбелязва, че не следва разпоредбата на чл. II, ал. 1., т. 10 ЗПК да се тълкува разширително в смисъл, че нарушение, водещо до недействителност по чл. 22 ЗПК е налице не само когато в договора изобщо не е посочен ГПР, но и когато формално е налице такова посочване, но посочения в договора размер на ГПР не съответства на действително прилагания между Банката и потребителя. Неправилното изчисляване на ГПР по кредита, чрез невключване в неговото процентно изражение на задължение (както твърди ищеца), което е установено в глобален размер чрез посочване на неговата стойност, не води до недействителност на договора за кредит на соченото основание. В случаите, в които ГПР надвишава установеният в закона максимум по чл. 19, ал. 4 ЗПК, приложение намира разпоредбата на чл. 19, ал. 5 ЗПК, която указва че това води до недействителност на самата клауза в договора.

Относно разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, според приложеното от ищеца тълкуване на цитираната разпоредба Банката е следвало да посочи в договора за кредит не само ГПР изразен като годишен процент от общия размер на предоставения кредит (в абсолютна стойност), но и как се изчислява ГПР - кои компоненти се включват при неговото изчисляване. Счита приложеното тълкуване на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК за неправилно и в противоречие с приложимото законодателство, а именно чл. 3 „Определения“, буква „и“ на „Директива 2008/48/ЕО от 23.04.2008 г. Посочва, че пренесено в местното законодателство, в ЗПК е дадено определение в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, като в този смисъл е и разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗПК.

Обръща внимание и на чл. 10 от процесния договор, където е изчислен ГПР.

Счита, че е безспорно, че ГПР „изразява общите разходи по кредита“ но задължението на кредитора по чл. 11, ал. 1, т. 10 е да информира потребителя за размера на ГПР изразен като годишен процент от общия размер на кредита, съгласно определението за ГПР дадено в чл. 19, ал. 1 от ЗПК.

ГПР е параметър, чиято цел е да позволи на потребителя да направи лесно сравнение между две и повече оферти за потребителски кредит (в този смисъл е информацията представена в Приложение 2 на ЗПК - част III, т. 2.

Посочва, че как е изчислен ГПР, кои разходи се включват при

изчисляването му, е предмет на регулация на чл. 19, ал. 2 и ал. 3 от ЗПК. Тази информация е налична в самия закон и кредиторът няма задължение да я предоставя на потребителя - първо защото няма такова изискване и второ, защото тази информация не може да бъде представена по ясен и разбираем за потребителя начин, което е задължително изискване за валидността на договора за потребителски кредит. Начинът на изчисляване на ГПР е посочен в Приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 от ЗПК и се изчислява по посочената в исковата молба формула.

Посочва, че не е случайно включването в разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т.10 освен стойността на ГПР да бъде посочена и общата сума дължима от потребителя, именно тази стойност дава необходимата яснота за оскъпяването на кредита.

Посочва също така, че функционалност за изчисляването на всеки един ГПР се намира в общодостъпен софтуер - excel с използването на формула за изчисляване на парични потоци /XIRR/, която взема предвид всички посочени по - горе компоненти отнесени към точната дата. При използването на тази формула е видно, че за конкретния договор за кредит ГПР е правилно изчислен и е този посочен в договора за кредит - 24.82 %. За целите на поставените от ищеца въпроси, при изчисляването на ГПР с включването на застраховката като разход, резултатът е 44.33 %, който обаче ответникът счита за ирелевантен, поради факта, че застрахователната премия не следва да бъде включена при изчислението на ГПР, която теза поддържа и развива по-нататък в отговора си. Посочва и таблица, в която са направени съответните изчисления.

С оглед всичко гореизложено, счита, че в процесния договор ясно са посочени и компонентите - главница и лихва. Тези разходи в договора са представени по ясен и недвусмислен начин. В тази връзка, счита че процесният договор е в унисон с разпоредбите на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

По отношение на твърдението, че таксата за застрахователната премия се явява нищожна, както и че сумите по нея следвало бъдат включени при изчислението на ГПР, ответникът изразява следното становище: Счита за неоснователни твърденията на ищеца, че таксата за застрахователна премия се явява нищожна, както и че сумите по нея следва да бъдат включени при изчислението на ГПР.

Посочва, че съгласието на потребителя за сключването на застраховка е обективизирано чрез Сертификат № 170536947082025, в края на който може да се види подпис и изрично позоваване на преддоговорната информация, която е предоставена при избора на тази допълнителна услуга, включително относно размера на премията.

На следващо място, посочва, че правилно в исковата молба е цитиран чл. 19 от процесния договор, където ясно е написано, че потребителя не е задължен да сключва застраховка. Счита за грешно е тълкуването на ищеца, че същата е задължителна и не е избрана доброволно.

Видно от т. 13 от представеното Заявление-декларация за установяване на договорни отношения, попълнено от ищеца, във връзка със сключването на процесния договор, последният е заявил изрично сключването на договор за застраховка.

Отделно, премията е заплатена от кредитора на застрахователя, което е видно и в самия договор за кредит, в чл. 7.2.3: 7.2.3.

Ответникът отбелязва, че застрахователната премия като цена на допълнителна услуга, изрично избрана от потребителя, не с „разход“ по договора за кредит, защото сключването на застраховка не е условие, което следва да бъде изпълнено от потребителя, за да получи желания кредит. Това е уговорено изрично между страните в чл. 19 от договора за кредит.

Посочва, че в Стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация изрично е разписано, че сключването на договора за потребителски кредит не е обвързано със сключването на какъвто и да е било друг акцесорен договор, включено и застрахователен такъв.

Излага съображения, че застраховката е сключена за срока на договора за кредит, като платената от потребителя застрахователна премия осигурява покритие на застрахованите рискове за този период. Ищецът като застраховано лице, има правото да прекрати застраховката и застрахователите ще му възстановят припадащата се част от застрахователната премия. Ищецът не е предприел никакви постъпки в тази насока, с което би намалил разходите по кредита за себе си, но в същото време застрахователите осигуряват застрахователно покритие на застрахованите рискове.

Сключването на Договора за потребителски кредит не е обусловено от

задължителното сключване на договора за застраховка. При отказ от застраховката застрахователната премия ще бъде възстановена на потребителя ищец, доколкото Банката е финансирала застрахователната премия и я е платила от негово име и за негова сметка. Така например, ако ищецът беше упражнил правото си на отказ от застраховката в деня на сключването на договора за кредит или в непосредствена близост след това, то застрахователите щяха да възстановят на ищеца пълния размер на застрахователната премия, с която сума ищецът е можел да разполага и или да погаси предсрочно кредита или да използва сумата за свои нужди. При всички положения условията по договора за кредит остават непроменени - размер на лихва, размер на ГПР, единствено срокът би се променил в случай на предсрочно погасяване на кредита.

Посочва, че изискванията към застрахователния договор, като форма, информация и т.н. са изрично посочени в чл. 344 и сл. от КЗ. Всеки застрахователен договор трябва да отговаря на изискванията на чл. 344 и сл. от КЗ. Застрахователния договор не може да бъде елемент от друг договор, най-малкото от договори със страни непритежаващи качеството на застраховател.

Ответникът твърди, че на кредитополучателя са му предоставени и Общи условия, които са неразделна част от Групов застрахователен договор за застраховка за застраховка „Защита на кредита“, „Защита за бб+“ и „Защита на сметките“ № 01/2019 сключен между „К.“, „К.О.“, от една страна, като Застрахователи и „Т.“ ЕАД /Банката/ от друга страна, като Застраховаш. Застраховка „BANK пакет 3 сметка" се сключва при условията на чл. 362 от Кодекса за застраховането като застраховка сключена в полза на кредитор за обезпечаване на вземането на Застраховация от Застрахования по сключен между тях Договор за потребителски кредит и предоставя на застрахованите лица застрахователна закрила при настъпване на рисковете, посочени в ОУ, в резултат на които застрахованото лице реализира загуба на обичайния си доход, влияеща неблагоприятно върху възможността да погаси надлежно кредита във връзка с която е сключена застраховката. Застраховка „BANK пакет 3 кредит + сметка“ предоставя на застрахованите лица застрахователна закрила при настъпване на рисковете, посочени в ОУ, в резултат на които застрахованото лице реализира загуба на обичайния си доход, влияеща неблагоприятно върху възможността да посреща текущите разходи/сметки на

семейството си. Покрити рискове за лица от 18 до 65 г. вкл. са както следва - Смърт в резултат на злополука или заболяване, трайно намалена или загубена работоспособност в резултат на злополука или заболяване, временна неработоспособност над 30 дни в резултат на злополука или заболяване, нежелана безработица в резултат на уволнение над 30 дни. Хоспитализация над 3 дни в резултат на злополука и полагане на грижа за болен над 30 дни. Покрити рискове за лица от 65 до 70 г. са смърт в резултат на злополука или заболяване и хоспитализация над 3 дни в резултат на злополука. Сроктът на застраховките е равен на срока на Договора за потребителски кредит.

По-конкретно, премията платена от кредитополучателя покрива следните рискове: Застрахователна програма „Защита на кредита“, подробно описана в исковата молба и Застрахователна програма „Защита на сметките“ също подробно описана в исковата молба.

Посочено е, че за потребителя съществува възможността сам да избере някоя от услугите, предлагани от Кредитора или друга услуга, с различен застраховател, без това обаче да е задължително условие за сключване на самия договор.

На последно място, обръща внимание, че ищецът е подписал Декларация за определяне на изискванията и потребностите и за присъединяване на застраховано лице към застрахователна програма „Защита на кредита“ и „Защита на сметките“ за кредитополучателите на потребителски кредити, предоставени от „Т.“ ЕАД и Допълнителна медицинска услуга „Второ медицинско мнение“, в която е заявил, че се интересува от застрахователна защита срещу непредвидени неблагоприятни събития, свързани с неговия живот, здраве и работоспособност, в резултат на които може да претърпи загуба на обичайния си доход, влияеща неблагоприятно върху възможността му да обслужва надлежно погасителните вноски по кредита, както и от допълнителна защита при загуба на обичайния му доход, влияеща неблагоприятно върху възможността да посреща текущите разходни/сметки на семейството си, поради което е приел, че застрахователни програми „Защита на кредита“ и „Защита на сметките“ за кредитополучателите са потребителски кредити, предоставени от „Т.“ ЕАД, съответстват на изискванията и потребностите му.

Поради гореизложеното, а именно, че застраховката не е била условие за

сключването на основния договор, същата е доброволно и изрично заявена от кредитополучателя. Факта, че последната е могла да бъде прекратена от ищеца без никакви последствия по процесния договор за кредит, съобразявайки разписаното в § 1. т. 1 от ДР на ЗПК, счита че в настоящия случай застраховката не следва да се приема като част от общите разходи по кредита, съответно не трябва да бъде включена при изчислението на ГПР.

По отношение, на изложените от ищеца твърдения, че в процесния договор е нарушена разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗПК - изискване за размер на шрифта с размер не по -малък от 12 pt, ответникът изначално заявява, че в случай, че съдът назначи СТЕ за установяване на размера на шрифта, обръщаме внимание, че следва да се съобрази, че процесният договор за потребителски кредит е сключен като електронен документ по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗЕДЕУУ, респективно писмената форма на договора за кредит е спазена по смисъла на чл. 3, ал. 2 от ЗЕДЕУУ, като е предоставен на кредитополучателя под формата на електронен документ.

Разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от ЗПК указва, че всички елементи на договора се представят с еднакъв но вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12. Договорът за кредит е представен на ищеца като електронен документ, като твърдението на ответника е, че размерът на шрифта е Arial Narrow 12.

В този смисъл се позовава и на чл. 10, §1 и чл. 22, § 1 от Директива 2008/48.

Също така посочва, че изискванията към застрахователния договор, като форма, информация и т.н. са изрично посочени в чл. 344 и сл. от КЗ.

В настоящия случай посочва, че са налице два отделни договора, пораждащи две самостоятелни правоотношения между страните по тях. За застрахователния договор важат изискванията за форма и съдържание предвидени в Кодекса за застраховането, а не тези по чл. 10 и сл. от Закона за потребителския кредит (ЗПК).

Счита, че следва да се има предвид и обстоятелството, че българският законодател е предвидил сериозна санкция за кредитодателя, който не е спазил изискването всички елементи на договора да се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт, не по- малък от 12. На основание чл. 23 вр. чл. 22 вр. чл. 10, ал. 1 ЗПК в този случай кредитодателят губи правото да получи лихви и разноси по кредита.

Относно платените и погасените суми по процесния договор ответникът представя справка от системите на Банката, установяваща погасените суми от страна на ищеца.

С оглед на изложеното, ответникът моли съда да приеме, че Договор за потребителски кредит с № 7053694708 от 19.02.2025 г. е в унисон с разпоредбите на ЗПК и не са налице обстоятелствата по чл. 22 ЗПК за обявяването му за недействителен. В тази връзка моли да бъдат отхвърлени предявените искове като неоснователни и недоказани.

В условия на евентуалност, в случай, че съдебният състав уважи така предявения иск и признае на осн. чл. 22 ЗПК, че процесния договор за потребителски кредит е недействителен, то на основание, чл. 23 от ЗПК, правна последица от такова решение е кредитополучателят по процесния договор за кредит да дължи връщане на чистата стойност на усвоения кредит - реално усвоената сума по кредита. Към момента на завеждане на иска, платената от ищеца сума по процесния договор за кредит е в размер на 2586.57 лева, съгласно представената от ответника справка за извършени плащания. Размерът на чистата стойност на кредита, по смисъла на чл. 23 от ЗПК е 20 000 лева. Тоест непогасената от ищеца „чиста“ стойност на кредита е в размер на 17 413.43 лева.

С оглед предходното и на основание чл. 23 от ЗПК моли да бъде осъден Е. Р. И. да върне на „Т.“ ЕАД сумата 17 413,43 лева, представляваща чиста стойност на кредита невъзстановена от ищеца по договор за кредит № 7053694708 от 19.02.2025г.

На основание чл. 103 ЗЗД ответникът прави възражение за прихващане на насрещно дължими суми, до погасяването на по – малката сума, а именно – присъдените в полза на ищеца разноски по това дело, включително и адвокатско възнаграждение с дължима и неплатена чиста стойност на кредита в размер на 17 413,43лв.

Моли съдът, да не присъжда разноски на ищцовата страна, в условия на алтернативност, да не издава изпълнителен лист за присъдените на ищеца разноски, като приеме, че по силата на направеното в отговора на исковата молба възражение за прихващане същите са приспаднати към дължимите към Банката суми за погасяване на главницата по процесния договор.

Претендира присъждане на правените по делото разноски.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Безспорно е установено, че на 19.02.2025 г. между Е. Р. И. и „Т.“ ЕАД е сключен Договор за потребителски кредит № 7053694708 с общ размер на кредита 26 599.40 лв., като главницата е в размер на 20 000 лв., общият размер на застрахователната премия е 6 599,40 лв., размерът на Застраховка BANK ПАКЕТ 3 КРЕДИТ + СМЕТКА е 6 000 лв., а размерът на Застраховка BANK ПАКЕТ 3 СМЕТКА е 599.40 лв. с уговорката сумите да бъдат погасени на 60 вноски. В чл. 10 от Договора е посочен процент на ГПР 24.82 % и размер на общата сума, дължима от потребителя, която е 44 554.67 лв.

Съгласно чл. 7.2.3 от договора в случаите, когато потребителят е пожелал да сключи някоя от застраховките или да се присъедини към някоя от застрахователните програми, предлагани от кредитора при условията на чл. 19, частта от средствата по кредита, представляваща дължимата за конкретната застраховка (конкретните застраховки) сума, се превежда от кредитора, за сметка на потребителя по банковата сметка на съответния застраховател, респективно - по банковата сметка на съответния застрахователен посредник, за което потребителят дава изричното си нареждане и съгласие с подписването на договора.

Видно от представения по делото Сертификат № 170536947082025/2023, сключен между "К.Ж." АД, Париж чрез клона си, К., дружеството се е задължило да предостави на ищеца пакет от допълнителни услуги, както следва: програма, „Защита на кредита“ и, „Защита на сметките“ и допълнителна медицинска услуга "Второ медицинско мнение" и „Програма за превенция на плащането“ срещу заплащане на сума в общ размер на 6 559, 40 лв. Посочените суми са събрани и преведени на застрахователите от "Т." ЕАД в качеството му на застрахователен посредник.

От заключението на съдебно – икономическата експертиза се установява следното:

Годишният процент на разходите по Договор за потребителски кредит № 7053694708 от 19.02.2025 г. по вариант 1 - с отрицателни парични потоци – сумата дадена в заем от 26 599, 40 лв. на Е. Р. И., когато в ГПР не се включва застраховката като разход е в размер на 24, 82 %.

Годишният процент на разходите по Договор за потребителски кредит № 7053694708 от 19.02.2025 г. по вариант 2 - с отрицателни парични потоци – сумата дадена в заем от 20 000 лв. на Е. Р. И., когато застраховката е включена като разход, ГПР е в размер на 44, 33 %.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Сключеният между „Т.“ ЕАД и Е. Р. И. договор има характеристиките на договор за потребителски кредит по смисъла на [чл. 9, ал. 1 от ЗПК](#), спрямо който са приложими особените изисквания за действителност на ЗПК. Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7-12 и 20 и ал. 2, договорът за потребителски кредит е недействителен.

Съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и следва да съдържа годишният процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

В процесния договор е посочен ГПР в размер на 24,82%, поради което формално е спазено изискването на [чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК](#). Съгласно разпоредбата на [чл. 19, ал. 1 от ЗПК](#), годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗПК "общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит.

В настоящия случай предвидената застрахователна премия в чл. 7.2.3. от процесния договор за потребителски кредит е платима от кредитора директно по банкова сметка на съответния застраховател, респ. по банковата сметка на

съответния Застрахователен посредник, като е включена в общата сума, дължима от потребителя. В представените договорна информация за застрахователна програма "Защита на кредита" и "Защита на сметките" за кредитополучателите на потребителски кредити, предоставени от „Т.“ ЕАД и допълнителна медицинска услуга "Второ медицинско мнение", както и подписаната от ищеца декларация за присъединяване към тях, се съдържат клаузи относно процесния договор за кредит, поради което те са елементи от договора за кредит.

Така предвидените в договора застрахователни премии представляват разход по кредита, доколкото сключването на договорите за застраховка е уговорено с цел да се обезпечат вземанията на кредитодателя, и следва да се включват в размера на ГПР. Фактът, че в процесния договор за кредит сключването на застраховките е посочено като допълнителна услуга, а не е изрично предвидено като задължително условие за отпускане на кредита, не може да обуслови извод, че дължимите от кредитополучателя застрахователни премии не представляват общ разход по кредита и респ. не следва да се включват в ГПР. От цялостното съдържание на договора, начина на формулиране на клаузата за сключване на застраховка, сключването ѝ от потребителя в момента на сключването на кредита при предварително определени от кредитодателя условия и с определен от него застраховател, включването на застрахователните премии в месечната погасителна вноска по кредита като част от главницата, обосновават извод, че клаузата за получаване на тази "допълнителна" услуга, респ. поемането от кредитополучателя на задължение да заплаща застрахователни премии, е поставена от кредитодателя с цел да се заобиколи изискването на [чл. 19, ал. 4 от ЗПК](#). Кредитополучателят няма възможност за свободно договаряне относно тази "допълнителна" услуга при уговорените параметри на договора. Наред с това застраховката е сключена в полза кредитора с цел обезпечаване връщането на кредита, което допълнително обосновава извод, че тя е част от наложените от кредитора условия за сключване на договора, а не избрана свободно от потребителя. Съдът намира, че вземането за застрахователната премия е включено в размера на главницата, с оглед на което „Т.“ ЕАД е нарушил разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като разходите за нейното заплащане са част от общите разходи по кредита и също следва да се отчитат при изчисляването на ГПР. Видно от заключението на съдебно – икономическата

експертиза, когато застраховката е включена като разход, ГПР е в размер на 44, 33 %, а не както е посочено в договора 24, 82 %. Поради това следва да се приеме, че предвидените застрахователни премии водят до значително оскъпяване на ползвания заем, като завишават размера на главницата. В случая застрахователната премия представлява разход, който е следвало да бъде включен в ГПР и липсата на този разход в договора при изчисляването на ГПР е в противоречие с императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. Така, след като в договора не е посочен ГПР при съобразяване на всички участващи при формирането му компоненти, води до неяснота за потребителя относно неговия размер и следователно не може да се приеме, че е спазена нормата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК. С оглед горното, съобразявайки задължителната съдебна практика, обективирана в Решение на СЕС от 21.03.2024 г. по дело С-714/22, че непосочването на действителен размер на ГПР в договор за кредит се приравнява на липса на такъв, което води до нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, то Договор за потребителски кредит № 7053694708/19.02.2025 г. е недействителен на основание чл. 22 от ЗПК. Ето защо предявеният иск за недействителност на договора поради противоречието му с чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК е основателен и следва да бъде уважен.

Съдът намира, че следва да остави без уважение възражението за прихващане на дължимата и неплатена чиста стойност на кредита 17 413, 43 лв. с присъдените в полза на ищеца разноси в процеса, доколкото не са налице предпоставките по чл. 103 от ЗЗД.

Предвид гореизложеното съдът намира, следва да прогласи за недействителен, Договор за потребителски кредит № 7053694708/19.02.2025 г., сключен между „Т.“ ЕАД, като кредитор и Е. Р. И. като кредитополучател, на основание чл. 22 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК.

По отговорността за разноси:

Ответното дружество е направило възражение за прекомерност на заплатеното от ищеца адвокатско възнаграждение.

Видно от представения договор за правна защита и съдействие от 29.04.2025 г. /л.9/, ищецът Е. Р. И. е заплатил адвокатско възнаграждение в размер на 700 лв. По делото няма представени доказателства за заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 1 400 лв., както претендира ищеца в

представени списък на разноски /л.153/.

С оглед изложеното съдът приема, че Е. Р. И. е заплатил на адв. Х. Р., адвокатско възнаграждение за осъществената защита в настоящото производство **в размер на 700 лв.**

Съгласно решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС Наредба № 1/2004 г. за МПРАВ е равнозначна на хоризонтално определяне на задължителните минимални тарифи, забранено от чл. 101 от ДФЕС, имащ директен ефект в отношенията между частноправните субекти и пораждащ правни последици за тях, поради което се явява нищожна. В този смисъл съдът е свободен за определи размера на дължимото адвокатското възнаграждение по своя преценка, съобразявайки се с приетите до настоящия момент критерии – фактическа и правна сложност на делото, обем на осъществената правна защита – написване на искова молба или подаване на отговор, явяване в съдебни заседания, представяне или не на писмени бележки по делото, както и броя на проведените съдебни заседания.

В контекста на решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС и с оглед, че настоящото производство не се отличава с фактическа и правна сложност, съдът намира, че заплатеното адвокатско възнаграждение в размер на 700 лв. **не е прекомерно и не следва да бъде намалено.**

В настоящото производство ищецът е заплатил възнаграждение за изготвяне на съдебно – икономическа експертиза в размер на 800 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 700 лв. или **в общ размер на 1 500 лв. /766, 94 евро/.**

С оглед изхода на делото „Т.“ ЕАД да заплати на Е. Р. И. направените по делото разноски **в общ размер на 1 500 лв. /766, 94 евро/.**

С оглед изхода на делото „Т.“ ЕАД, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК следва да бъде осъден да заплати в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, държавна такса на държавна такса в **1 064 лв. /544,01 евро /.**

Съгласно [чл. 3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България \(ЗВЕРБ\)](#), [решение \(ЕС\) 2025/1407](#) на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и [Регламент \(ЕС\) 2025/1409](#) на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на [Регламент \(ЕО\) № 2866/98](#) по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, горепосочената сума следва да се превалутира по правилата на [чл. 12-13 от ЗВЕРБ](#), тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НЕДЕЙСТВИТЕЛЕН, Договор за потребителски кредит № 7053694708/19.02.2025 г., сключен между „Т.“ ЕАД с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.***, като кредитор и Е. Р. И. с ЕГН *****, постоянен адрес в гр. С.** и със съдебен адрес в гр. С.** чрез адвокат Х. Р. от САК като кредитополучател, **на основание чл. 22 вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК.**

ОСЪЖДА „Т.“ ЕАД с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.** да заплати на Е. Р. И. с ЕГН *****, постоянен адрес в гр. С.** направените в настоящото производство разноски държавна такса в **общ размер на 766,94 евро /1 500 лв./.**

ОСЪЖДА „Т.“ ЕАД с ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.**, в полза на държавата, по бюджета на съдебната власт, държавна такса в **544,01 евро /1064 лв./.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Стара Загора: _____